

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

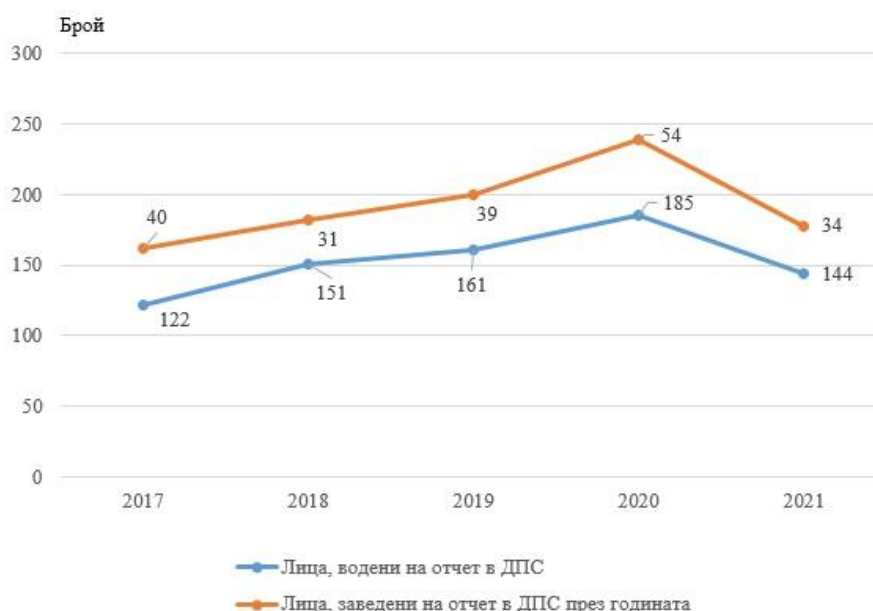
През 2021 г. в област Търговище **на отчет¹ в ДПС са водени 144 малолетни и непълнолетни лица** за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС от областта лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години) - 76.4%;
- малолетни (8 - 13 години) - 23.6%;
- момчета - 120 (83.3%);
- момичета - 24 (16.7%);
- учащи - 129 лица (89.6%).

В област Търговище малолетните и непълнолетните лица **заведени на отчет² в ДПС през 2021 г. са 34**, или 23.6% от всички водени на отчет лица. Момчетата са 28, а момичетата - 6.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2017 - 2021 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

През 2021 г. в областта са **снети от отчет в ДПС** 29 малолетни и непълнолетни лица, или 20.1% от водените на отчет през годината:

- поради поправка на поведението - 11 лица (38.0%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 15 лица (51.7%);
- на други основания - 3 лица (10.3%).

Противообществени прояви

В област Търговище **преминалите през ДПС за извършени противообществени прояви** през 2021 г. малолетни и непълнолетни лица са 85. От тях малолетните са 35 (41.2%), а непълнолетните - 50 (58.8%). От общия брой на лицата, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви, момчетата са 57, или 67.1%, а момичетата - 28 (32.9%).

В структурата на противообществените прояви в област Търговище, най-голям е дялът на преминалите през ДПС за „бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 32.9%, следвани от преминалите за „прояви на насилие и агресия“ - 17.6% и „тормоз“ - 9.4%.

Извършени престъпления

През 2021 г. в област Търговище броят на **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления** е 69. От тях 11 лица (15.9%) са на възраст от 8 до 13 години.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършителите на кражби са 25 лица, или 36.2% от всички, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на извършителите на домови кражби - 32.0% (8 лица), следвани от извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 24.0% (6 лица).

В областта 12 лица на възраст от 8 до 17 години, или 17.4% от всички преминали през ДПС за извършени престъпления, са регистрирани за унищожаване и повреждане на имущество, 5 лица (7.2%) - за хулиганство, 3 лица (%) - за нанесени телесни повреди.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2021 г. в област Търговище са регистрирани 28 пострадали от престъпления деца, от които 16 (57.1%) са момчета, а 12 (42.9%) - момичета. Малолетни са 11 лица (39.3%), а непълнолетни - 17 (60.7%).

През 2021 г. най-голям е броят и дялът на малолетните и непълнолетните, пострадали от телесна повреда и пострадалите от кражба - по 7 лица (25.0%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2021 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Търговище **са образували 103** възпитателни дела, от които 90 (87.4%) - по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 97, като от тях в срок до един месец са решени 79 дела, или 81.4%. **Прекратени** на различни основания са 5 дела.

През 2021 г. местните комисии са наложили 204 **възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 143 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 143 общественоопасни деяния.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 106 мерки (52.0%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 32 мерки (15.7%);
- задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото - 18 мерки (8.8%);
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи - 15 мерки (7.4%);
- предупреждаване за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок до 6 месеца - на 9 малолетни и непълнолетни (4.4%);
- задължаване да се извини на пострадалия - 8 мерки (3.9%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 6 мерки (2.9%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- малолетни са 58 лица (40.6%), а непълнолетни - 85 (59.4%);
- момчетата са 122 (85.3%), а момичетата - 21 (14.7%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживеене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).